

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 107 (2016), **Duminica a 3-a din Post**
(a Sfintei Cruci)

Evanghelia: Marcu 8, 34-38; 9,1*

În vremea aceea, Iisus chemând la Sine mulțimea, laolaltă cu ucenicii Săi, le-a zis: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Că tot cel ce va voi să-și scape viața, O va pierde; iar cel ce-și va pierde viața pentru Mine și pentru Evanghelie, acela o va câștiga. Că ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă și să-și păgubească sufletul? Sau ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său? Că tot cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele în neamul acesta desfrânat și păcătos, de acela și Fiul Omului Se va rușina când va veni întru slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri“.

Și le spunea: „Adevăr vă grăiesc că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere“.

Postul - sporirea întru frumusețe a ființei noastre

Părintele Dumitru Stăniloae

Crucea înseamnă în cugetarea și viața creștină orice luptă cu răul, cu păcatul din noi, cu izvoarele posibile ale păcatului, egoismul, orice luptă pentru curățirea ființei noastre curgătoare de nămolul gândurilor și simțirilor tulburi și întinate, pentru a o face izvor limpede de viață lăuntrică și exterioară. Crucea este înfrânarea de la pornirile rele și urâte, de la lăcomia nestăpânită și egoistă, de la plăcerea care descompune, de la mânie și invidie, de la ura de frați, de la bârfire și de la toată fapta neubi-toare ce vrem să o săvârșim față de alții. Ca atare crucea înseamnă tăria bărbătească a voinței înțelepte și a minții bine intenționate în fața valurilor pornirilor inferioare din noi. Crucea înseamnă rezistență împotriva asalturilor acestor porniri, înfrânare de la tot ce ne ispitește cu o plăcere momentană, dar cu urmări rele pentru noi și pentru alții. Crucea înseamnă răbdare în purtarea unor greutăți și încercări de care

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

nu putem să scăpăm prin acte pripite, ci ni le îngăduim și mai mult. Crucea înseamnă cumpătul și înțelepciunea în felul de a răspunde la ofensele și faptele nedrepte ale altora. Crucea înseamnă, cu un cuvânt, stăpânirea de sine, care întrunește în ea înțelepciunea, forța voinței și buna intenție în toate. Crucea e acțiune sau înfrânarea de la o acțiune din vederea largă a legăturilor fiecărui moment în care suntem puși cu momentele viitoare ale vieții noastre cu viața altora.

Crucea cuprinde în sine și un înțeles de suferință și de multe ori oamenii se opresc mai ales la acest înțeles de suferință al ei. Dar crucea înseamnă și suferință numai întrucât e înfrânare de la voluptatea unor plăceri care pricinuesc descompunerea ființei noastre, de la dulceața răzburărilor care otrăvesc viața noastră, de la satisfacția unor lovituri date altora din invidie, dar care ne lasă răsucindu-se în chinuri propria ființă. Dacă socotim că aceste plăceri sunt amestecate cu otrăvuri pentru noi înșine, deci că ele se vor dovedi de scurtă durată și de suprafață, fiind urmate de remușcări dureroase, de neputințe apăsătoare și de necazuri grele, ne vom da seama că crucea, ajutându-ne să le evităm, nu e propriu-zis producătoare de suferințe, ci mai degrabă ne scapă de suferințe anevoie de vindecate a căderilor, a dezarticulărilor prelungite uneori în veșnicie, și ne prilejuiește ridicarea la adevăratele bucurii. Cine nu simte o bucurie mai reală, mai înaltă, mai substanțială când a putut să se înfrâneze de la pricinuirea unui rău cuiva dintre cunoscuții săi? Cine nu simte o bucurie mai pură și mai durabilă, când, înfrânându-se de la cheltuiala unei mese somptuoase, a putut da unui nenorocit care se târa fără picioare în noroiul străzii măcar un sfert din acea cheltuială? Bucuria ce și-a produs-o aplicându-și crucea în acele momente e o bucurie care se îmbospățează în el toată viața, nemușcată de regretele chinuitoare de care e urmată orice faptă neînfrânată sau rea.

În vorbirea duhovnicească creștină se spune că crucea topește fantomele înfiripate de ispite, destramă uneltirile celui rău. De fapt, există o fantezie a lăcomiei, a invidiei, a urii, care mărește atracția unor lucruri, sau plăsmuiește trăsături antipatice și intenții dușmănoase la cei pe care nu-i iubim. Lăcomia și aplecarea nestăpânită spre plăceri poleiesc în frumuseți ireale obiectele dorite, iar ura desfigurează cu închipuirea chipul văzut și sufletesc al persoanelor pe care nu le iubim. Prin calmul înțelept al înfrânării, al răbdării, al crucii, ne opunem acestor închipuiri înfierbântate, topim niște false realități produse de răul din noi și prin aceasta oprim și slăbim pornirile noastre inferioare ațâțate de acele false aparențe. Răstignim această falsă lume pentru noi și falsă noastră ființă pentru această lume, cum spune Sfântul Apostol Pavel, restabilind lumea reală și eul nostru adevărat. Crucea este astfel biruitoare și în acest sens.

Crucea este, în primul rând, o stăruire în rezistența față de rău, o stăruire în postul de apărare a ființei noastre de valurile agresive ale ispitelor inferioare, care vor să o cucerească, să o copleșească, să o slăbească; în acest sens și postul e o cruce, iar

purtarea crucii înseamnă și ea a sta la post, a păzi postul de apărare a propriei ființe. Toată viața trebuie să stăm la acest post de apărare, sau să ne purtăm crucea, pentru că în toată viața are loc o năvală a pornirilor inferioare din noi asupra părții conducătoare și răspunzătoare a ființei noastre, pentru a o târî spre rău, pentru a o îneca în valurile patimilor și neputinței, ca să nu aibă cine se împotrivi în noi răului.

Dar crucea nu trebuie înțeleasă numai în acest sens negativ sau defensiv. Chiar prin faptul că stă la postul de apărare a ceea ce e bun în noi, crucea întărește ființa noastră, binele din noi. Prin cruce ne zidim pe noi înșine din zi în zi, ca ființă neclintită în bine, prin cruce facem să sporească ființa noastră în frumusețea ei niciodată terminată, după chipul modelului dumnezeiesc. Crucea e unealta de diamant a voinței, cu care dăltuim zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă chipul nostru adevărat, scoțându-l la iveală din materialul fără formă în care e îngropat și din care tânjește să iasă la lumină. Iar pentru că fiecare om are de luptat împotriva altor porniri, ispite și probe concrete, cu alte insuficiențe și deficiențe, în alte situații, fiecare are o altă cruce de purtat, alte operații dureroase de îndeplinit, adică trebuie să folosească o unealtă întrucâtva potrivită cu materialul netrebnic și rezistent pe care trebuie să-l înlătore de pe chipul său înăbușit în el. Fiecare trebuie să folosească adică crucea care i se potrivește lui, să-și ia crucea sa și cu ea să pornească pe urmele lui Hristos, pentru a se face tot mai asemenea Lui.

Dar crucea e o forță pozitivă și în alt înțeles. Ea este inspirată și susținută nu numai de voința de a ne întări propria ființă, ci și de voința de a ne spori iubirea față de alții. De altfel, nu poți să-ți înfrumusețezi propria ființă decât prin obișnuirea de a face bine altora, de a sluji din iubire altora. Astfel prin cruce ne servim nu numai nouă, ci și celorlalți. Acestea două merg împreună. Și amândouă sunt împreunate cu o anumită suferință și osteneală, dar cu bun efect, cu efect de bucurie durabilă și curată. E obositor pentru mamă să vegheze asupra copilului bolnav, e o cruce, dar e o oboseală a bucuriei curate și durabile. E obositor și dureros pentru un fiu al patriei să o apele la vreme de primejdie, dar e o oboseală și o durere împreună cu o bucurie înaltă. Orice slujire a altora e împreunată cu greutate, pentru că e antiegoistă. Dar tocmai prin aceasta aduce bucurii superioare. Hristos ne este pildă și izvor de putere în purtarea crucii din iubire pentru alții. El, cel mai mare, ne-a slujit nouă, micșorându-Se mai mult decât toți, în loc să aștepte slujirea noastră. Dar tocmai de aceasta s-a arătat adevărata Lui mărire. Noi de asemenea creștem spre înviere prin această cruce a servirii. Căci bucuria de înviere este o bucurie în comuniune, spre care înaintăm prin slujire. Între servire și cruce e o strânsă legătură, deci și între servire și înviere. Cine nu e în stare să slujească oamenilor, nu poartă crucea urmând lui Hristos și nu înaintează spre mărire și spre înviere cu Hristos, în bucuria comuniunii. (...)

Sursa: **Părintele Dumitru Stăniloae**, Predica la Duminica Crucii publicată în revista *Glasul Bisericii*, XXVII (1968), 3-4, pp. 362-365

Vitamine duhovnicești

Cum poate trăi cineva corect și creștinește în societatea de astăzi, fără să se smintească de oamenii care trăiesc departe de Dumnezeu?

De ce să se smintească de ceilalți care nu sunt aproape de Dumnezeu? Dacă ar fi fost dintr-o familie cu șapte sau opt copii și pe unul sau pe doi din frați i-ar fi tras satana și ar fi trăit o viață păcătoasă, l-ar fi smintit viața lor păcătoasă? Iar dacă ne smintim, răul se află în noi. Nu avem dragoste, de aceea nu-i simțim ca pe frații noștri pe toți oamenii și ne smintim de viața lor. Toți formăm o familie mare și suntem frați, pentru că toți oamenii sunt copiii lui Dumnezeu. Dacă, într-adevăr, am simți că toți oamenii suntem frați, ne-ar dura pentru cei ce trăiesc în păcat și nu ne-ar sminti viața lor păcătoasă, ci ne-am ruga pentru ei. Iar dacă ne smintim, răul se află în noi, nu este înafară de noi. Când ne smintim, să ne spunem nouă înșine: "Tu pe câți ai smintit? Și nu vrei să-l rabzi pe fratele tău? Pe tine cum te rabdă Dumnezeu, cu atâtea câte faci?". (...) Apostolul Pavel spune: "Toate sunt curate celor curați". La cei curați toate sunt curate, nu există nimic necurat. Pe cei curați și în noroi de îi vei arunca, rămân curați, ca razele soarelui, care oriunde ar cădea, rămân luminoase și curate. (...) Omul smerit, chiar și neexperimentat duhovnicește de ar fi, distinge pe îngerul lui Dumnezeu de diavol, pentru că are curăție duhovnicească și se înrudește cu îngerul. În timp ce omul egoist și trupesc, pe lângă faptul că este lesne înșelat de diavolul cel viclen, transmite și el viclenia, iar prin senzualitatea lui provoacă și vatămă sufletele bolnăvicioase cu microbii lui duhovnicești.

Sursa: **Cuviosul Paisie Aghioritul**, *Cuvinte duhovnicești*, vol. 2, Ed. Evanghelistos, București, 2011, pp. 64-66

Cum depășim singurătatea?

Oamenii toți se nasc cumva singuri. Dacă nu-l dobândești pe Hristos, zadarnic ești cu oamenii. Dar cea mai sigură cale de a te întâlni cu Hristos este, totuși, de a rămâne singur. Rugați-vă la Dumnezeu, împăcați-vă cu El și nu uitați că Dumnezeu, înainte de a fi noi neînțeleși, a fost El neînțeles, înainte de a fi noi singuri, a rămas El singur, părăsit pe cruce. Se spune că noi pătimim mai puțin decât El și mai puțin simțim toate suferințele. Să știți că a fost cineva până la noi care a trecut prin stările astea, pentru că "în toate fiind ispitit - spune Apostolul Pavel - poate și pe noi să ne înțeleagă".

Gândiți-vă mai mult la acest Dumnezeu minunat al nostru, la acest Hristos. Și cred că o să vă dispară singurătatea; singurătatea este o stare, nu este o realitate fizică. Deci, gândiți-vă mai mult la acest Hristos.

Sursa: **Savatie Baștovoii**, *Două conferințe despre curaj și libertate în ortodoxie și alte întrebări fără rânduială*, Editura Sophia, București, 2002, p. 106